RECUNOAȘTEREA HOTĂRÂRILOR STRĂINE

Legea nr. 105/1992 reglementează raporturile de drept internațional privat. În sensul acestei legi, termenul de hotărâri străine se referă la actele de jurisdicție ale instanțelor judecătorești, notariatelor sau oricăror autorități competente dintr-un alt stat (art. 165).

Hotărârile străine sunt recunoscute de plin drept în România, dacă se referă la statutul civil al cetățenilor statului unde au fost pronunțate sau dacă, fiind pronunțate într-un stat terț, au fost recunoscute mai întâi în statul de cetățenie al fiecărei părți (art. 166).

Hotărârile referitoare la alte procese decât cele arătate în art. 166 pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) hotărârea este definitivă, potrivit legii statului unde a fost pronunțată;
- b) instanța care a pronunțat-o a avut, potrivit legii menționate, competența să judece procesul;
- c) există reciprocitate în ce privește efectele hotărârilor străine între România și statul instanței care a pronunțat hotărârea.

Dacă hotărârea a fost pronunțată în lipsa părții care a pierdut procesul, trebuie să se constate, de asemenea, că i-a fost înmânată în timp util citația pentru termenul de dezbateri în fond, cât și actul de sesizare a instanței și că i s-a dat posibilitatea de a se apăra și de a exercita calea de atac împotriva hotărârii (art. 167).

Art. 68 din lege reglementează cazurile în care recunoașterea hotărârii străine poate fi refuzată, astfel:

- 1. hotărârea este rezultatul unei fraude comise în procedura urmată în străinătate;
- 2. hotărârea încalcă ordinea publică de drept internațional privat român; constituie un asemenea temei de refuz al recunoașterii încălcarea dispozițiilor art. 151 privitoare la competenta exclusivă a jurisdictiei române;
- 3. procesul a fost soluționat între aceleași părți printr-o hotărâre, chiar nedefinitivă, a instanțelor române sau se afla în curs de judecare în fața acestora la data sesizării instanței străine.

Recunoașterea nu poate fi refuzată pentru singurul motiv că instanța care a pronunțat hotărârea străină a aplicat o altă lege decât cea determinată de dreptul internațional privat român, afară numai dacă procesul privește starea civilă și capacitatea unui cetățean român, iar soluția adoptată diferă de cea la care s-ar fi ajuns potrivit legii române.

Conform art. 70 din lege, cererea de recunoaștere se rezolvă pe cale principală de tribunalul județean în circumscripția căruia își are domiciliul sau sediul cel care a refuzat recunoașterea hotărârii străine. Cererea de recunoaștere poate fi, de asemenea, rezolvată pe cale incidentă, de către instanța sesizată cu un proces având un alt obiect, în cadrul căruia se ridică excepția puterii lucrului judecat, întemeiată pe hotărârea străină.

Cererea va fi însoțită de următoarele acte:

- a) copia hotărârii străine;
- b) dovada caracterului definitiv al acesteia;

- c) copia dovezii de înmânare a citației și actului de sesizare, comunicate părții care a fost lipsă în instanța străină sau orice alt act oficial care să ateste că citația și actul de sesizare au fost cunoscute, în timp util, de către partea împotriva căreia s-a dat hotărârea;
- d) orice alt act, de natură să probeze, în completare, că hotărârea străină îndeplinește celelalte condiții prevăzute de art. 167.

Actele prevăzute în alin. 1 vor fi însoțite de traduceri autorizate și vor fi supralegalizate, cu respectarea dispozițiilor art. 162. Supralegalizarea nu se cere în cazul în care părțile sunt de acord cu depunerea de copii certificate pentru conformitate.

Art. 172 alin. 1 prevede că cererea de recunoaștere a hotărârii străine se soluționează pe cale principală prin hotărâre, iar pe cale incidentă prin încheiere interlocutorie, în ambele cazuri după citarea părților. Alin. 2 al aceluiași text dispune în sensul că cererea poate fi soluționată fără citarea părților dacă, din hotărârea străină, rezultă că pârâtul a fost de acord cu admiterea acțiunii.